

Secția a 3-a

Cauza *Valentino Acatrinei versus România*

(Cererea nr. 18540/40)

Hotărâre

25 iunie 2013

Această hotărâre va deveni finală în condițiile stipulate de Articolul 44 §2 din Convenție.

Textul hotărârii poate fi revizuit de un redactor.

În cauza Valentino Acatrinei împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a 3-a), statuând în cadrul unei camere formate din:

Josep Casadevall, *Președinte,*

Alvina Gyulumyan, Ján Šikuta, Luis López Guerra, Nona Tsotsoria, Kristina Pardalos, Johannes Silvis, *judcători,*

și Santiago Quesada, *Grefier de secție,*

după ce a deliberat în secret la data de 4 iunie 2013, pronunță următoarea hotărâre, adoptată la acea dată:

PROCEDURĂ

1. La originea cauzei se află o cerere (nr. 18540/04), depusă la data de 23.03.04 și îndreptată împotriva României, prin care Curtea a fost sesizată de un cetățean român, d-l Acatrinei Valentino („Reclamantul”), în temeiul articolului 34 din Convenția Europeană privind Drepturile și Libertățile Fundamentale ale Omului („Convenția”).

2. Reclamantul a fost reprezentat de d-l avocat Petre Buneci, practician în București. Guvernul Român („Guvernul”) a fost reprezentat de D-na Irina Cambrea din partea Ministerului Afacerilor Externe.

3. Reclamantul a considerat că urmărirea penală îndreptată împotriva sa a decurs într-un mod incorect și că interceptările telefonice folosite ca probe au fost făcute ilegal.

4. În data de 29 august 2011, reclamația a fost comunicată Guvernului. S-a decis să se adopte o hotărâre cu privire atât la admisibilitate, cât și la temeinicia acțiunii (Articolul 29 §1).

5. Întrucât d-l Corneliu Bârsan, Judecător numit pentru România, s-a retras din judecarea cauzei (a se vedea Regulamentul 28 al Curții), Președintele Camerei a numit-o pe d-na Kristina Pardalos să participe la judecarea cauzei ca judecător ad hoc (a se vedea Articolul 26 § 4 din Convenție și Art. 29 § 1 din Regulamentul Curții).

ÎN FAPT

I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

6. Reclamantul s-a născut în 1947 și locuiește în București. În perioada care ne interesează, acesta era judecător inspector la Curtea de Apel București.

7. La data de 11 septembrie 2000, Serviciul Român de informații („SRI”) a informat Direcția Națională Anticorupție a Parchetului de pe lângă ICCJ („procurorul”) că avocatul L.P. (reclamant în cauza nr. 25333/03) dăduse mită unor judecători, inclusiv solicitantului din prezenta cauză, pentru a obține decizii favorabile pentru clienții săi. Acuzația adusă se baza pe informațiile obținute prin interceptarea telefonului d-lui L.P., măsură luată pentru că unul din clienți era suspectat de comiterea unor infracțiuni împotriva securității naționale. Activitatea de urmărire s-a derulat în temeiul Legii privind securitatea națională (Legea nr. 51/1991). SRI a predat înregistrările audio și transcrierea acestora parchetului. Parchetul a continuat apoi urmărirea activităților desfășurate de reclamant, inclusiv prin interceptarea convorbirilor telefonice ale acestuia. Unele conversații purtate de L.P. și de reclamant, cu privire la clienții lui L.P., au fost înregistrate în perioada 4-14 iunie 2000.

8. La data de 22 martie 2001, procurorul a obținut avizul Ministerului de Justiție pentru a începe urmărirea penală a judecătorilor implicați, adică a reclamantului și a lui R.F. În data de 4 mai 2001, el (procurorul) a intentat proces reclamantului (începerea urmăririi penale).

9. În data de 7 mai 2001, procurorul l-a invitat pe reclamant în biroul său, l-a informat de acuzațiile care i se aduc și l-a arestat.

10. În temeiul Legii nr. 92 / 1992 privind organizarea justiției, reclamantul a fost suspendat din funcție la data de 7 mai 2001.

11. La data de 21 mai 2001, reclamantul a fost eliberat în timp ce procesul era pe rol.

12. Pe tot timpul desfășurării judecății, reclamantul a negat că ar fi comis vreo infracțiune.

13. La data de 12 decembrie 2001, procurorul l-a acuzat pe reclamant de trafic de influență, complicitate la darea de mită și facilitarea săvârșirii de infracțiuni și l-a trimis pe acesta și pe alte persoane în fața instanței. În speță, procurorul l-a acuzat că a primit bani de la L.P. în câteva rânduri, pentru a-i convinge pe judecătorii care urmau să adopte hotărâri în cauzele care îi implicau pe clienții lui L.P. să îi elibereze pe aceștia, în timp ce procesele erau pe rol; procurorul

l-a acuzat pe reclamant și pentru faptul că, în virtutea unor promisiuni făcute, a încercat să îi convingă pe unii judecători să îi elibereze pe clienții lui L.P.

14. Cauza a fost audiată de Secția Penală a ICCJ.

15. În data de 31 ianuarie, ICCJ a audiat fiecare acuzat separat, punând în prezența acestora fragmente relevante din înregistrările telefonice efectuate. Niciunul dintre acuzați nu a negat că ar fi luat parte la conversațiile înregistrate.

16. Reclamantul a negat din nou că a săvârșit vreo infracțiune. El a explicat că discuțiile cu L.P., care au fost efectuate în baza unei monitorizări secrete, vizau doar chestiuni de drept. Reclamantul a declarat din nou că nu primise bani și, respectiv, că nu i se promisese bani de către L.P. El a reiterat că, în calitate de judecător-inspector, era îndreptățit să discute chestiuni de drept cu colegii săi.

17. L.P. și R.F. au negat, la rândul lor, săvârșirea unei infracțiuni.

18. În timpul aceleiași audieri, în data de 31 ianuarie 2002, ceilalți acuzați au afirmat că au existat vicii de procedură. Ei au argumentat afirmația făcută prin aceea că înregistrările audio efectuate erau ilegale de vreme ce procurorul nu ceruse autorizația necesară pentru interceptarea conversației magistraților.

Instanța a dat răspunsuri detaliate pentru sesizările făcute de aceștia. Cu privire la interceptările telefonice, Instanța a reținut că unul dintre clienții lui L.P. fusese acuzat de contrabandă cu arme și muniții, ceea ce, conform Legii privind securitatea națională reprezenta o amenințare la securitatea statului, lucru care a făcut posibil ca SRI să ceară autorizație de la procuror pentru a intercepta conversațiile suspectului, conform procedurii stipulate de Codul de Procedură Penală. Faptul că, în timpul investigațiilor efectuate, autoritățile au surprins discuții telefonice între acuzați, discuții care i-au determinat să presupună că L.P. încerca să corupă judecătorii puși sub acuzare, a reprezentat o etapă preliminară a investigației (acte premergătoare).

Instanța Supremă a reiterat că, din moment ce înregistrările fuseseră făcute în timpul derulării actelor premergătoare, acestea nu puteau fi considerate probe. Doar în măsura în care autoritățile judiciare considerau conținutul acestora ca fiind relevant pentru urmărirea penală, înregistrările respective puteau fi admise la dosar.

19. În data de 21 februarie 2002 declarațiile făcute de acuzați au fost citite în instanță. Acestora li s-a permis să facă adăugiri pe marginea declarațiilor respective și să pună întrebări celorlalți acuzați.

20. Avocatul lui L.P. s-a opus audierii declarației făcute de către un informator, argumentând că „procurorul se folosește de acesta deși el este un infractor”; la această afirmație, procurorul I.K. a răspuns: „un infractor care face declarații despre alți infractori”. Atât reclamantul, cât și

R.F. au cerut ca procurorul să fie recuzat pentru faptul că le-a încălcat dreptul la prezumția de nevinovăție.

21. Pe parcursul aceleiași audieri, în data de 21 februarie 2002, ICCJ a audiat depoziția martorilor acuzării.

22. În zilele de 27 februarie și 25 martie 2002, ICCJ a respins obiecțiile aduse de reclamant și de R.F. cu privire la recuzarea procurorului. I.K. a continuat să reprezinte parchetul pe tot parcursul derulării procesului în prima instanță și în faza apelului.

23. În data de 14 martie 2002, la solicitarea acuzaților, ICCJ a cerut ca înregistrările audio să fie evaluate de un expert în temeiul articolului 95¹ din Codul de Procedură Penală („CPP”).

24. În cadrul unei audieri, la data de 4 aprilie 2002, ICCJ a respins cererea formulată de reclamant și de R.F. de a se solicita SRI să prezinte rapoartele întocmite de ofițerii răspunzători de monitorizarea lor și rapoartele care atestau transferul de casete audio dintre SRI și parchet. ICCJ a considerat că probele erau irelevante din moment ce niciuna din părți nu a contestat că ar fi luat parte la conversațiile înregistrate.

25. În zilele de 4 aprilie, 25 aprilie, 9 mai și 6 iunie 2002, ICCJ a audiat 8 martori ai apărării.

26. În data de 3 iunie 2002, cei doi experți au întocmit raportul la solicitarea ICCJ. Concluziile lor au fost că înregistrările audio nu erau nici autentice, nici originale și s-au exprimat împotriva admiterii lor ca probe în instanță.

27. În data de 6 noiembrie 2002, ICCJ, cu un complet compus din 3 judecători, a pronunțat hotărârea. Cu o majoritate de doi, instanța a modificat încadrarea faptelor de la infracțiuni în formă continuată de trafic de influență și de complicitate la dare de mită (pentru L.P.), la două infracțiuni individuale de trafic de influență și de complicitate la dare de mită. Instanța l-a condamnat pe reclamant și l-a pedepsit cu închisoarea pentru o perioadă de 5 ani. Judecătorul care nu a fost de acord cu hotărârea pronunțată și-a exprimat dezacordul cu privire la încadrarea juridică a faptelor.

28. ICCJ a considerat că declarațiile acuzaților și ale martorilor – atât cele făcute în fața procurorului, cât și cele făcute în fața instanței – au confirmat că unii din clienții lui L.P. au fost eliberați din închisoare ca urmare a faptului că avocatul i-a mituit pe judecători și pe unii acuzați. Instanța a reținut că unii martori ai acuzării, care și-au retras declarațiile anterioare, au recunoscut – fie în fața procurorului fie a instanței – că fuseseră constrânși de acuzați să își schimbe declarațiile. Instanța a mai apreciat că depozițiile martorilor se potriveau cu conținutul conversațiilor telefonice înregistrate.

29. ICCJ a analizat în detaliu conținutul conversațiilor telefonice, ca urmare a faptului că acuzații au susținut că aceste probe au fost obținute ilegal și că nu puteau fi folosite drept probe în instanță din moment ce fuseseră strânse pe parcursul derulării actelor premergătoare. Instanța a

reiterat că niciunul dintre acuzați nu a negat că ar fi luat parte la conversațiile înregistrate pe casetele furnizate de procuror și audiate în instanță. Instanța a reținut că experții nu au pus la îndoială nici acest aspect.

În ceea ce privește autenticitatea și originalitatea casetelor contestate de experți, Instanța a evidențiat că, potrivit Articolului 224 din CPP, raportul cu privire la transcrierea conținutului casetelor, întocmit de procuror după începerea urmăririi penale, constituia proba în proces și nu casetele în sine (care au fost anexate raportului procurorului, conform legii); nici hard-disk-ul original pe care s-au făcut înregistrările nu constituia o probă în proces. În raportul său, procurorul a confirmat autenticitatea înregistrărilor și a dovedit că procedura privind interceptarea convorbirilor telefonice a fost respectată. Instanța a confirmat aceste aspecte. Acuzații au avut șansa de a contesta acest lucru, conform prevederilor CPP.

În plus, instanța a reținut că înregistrarea originală a fost făcută digital, direct pe hard-disk-ul echipamentului folosit de SRI pentru interceptări telefonice, casetele anexate raportului procurorului erau copii ale înregistrărilor originale. Din cauza naturii sale și a scopului pentru care este folosit, hard-disk-ul nu a putut fi anexat raportului procurorului; în plus, acesta nu trebuia anexat întrucât el nu reprezenta o probă. Instanța a concluzionat că absența hard-disk-ului nu a reprezentat un impediment în folosirea transcrierilor conținutului conversațiilor drept probe.

Mai mult, instanța a reținut că, din motive evidente, care țin de obligația de a respecta viața privată a celor implicați, nu au fost ascultate toate conversațiile înregistrate de SRI, ci doar acelea care erau relevante pentru acuzațiile aduse inculpaților. Oricum, înregistrările care i-au fost prezentate instanței și cele care au fost prezentate acuzaților de către procuror au fost versiunile complete ale înregistrărilor. Dialogurile aveau coerență; propozițiile nu erau trunchiate, nu lipseau cuvinte și nu erau adăugate cuvinte în dialoguri. Instanța a reținut că nici experții, nici părțile implicate nu au emis pretenția că s-ar fi falsificat conținutul conversațiilor audiate în instanță.

30. Instanța și-a exprimat satisfacția că raportul procurorului cu privire la interceptarea telefonică și la transcrierea conținutului casetelor au reprezentat probe legale, care au fost admise la dosar.

31. Toate părțile implicate în proces au atacat decizia cu apel. În speță, reclamantul s-a plâns că ICCJ nu a permis părților să discute noua încadrare a faptelor; că rechizitoriul nu a respectat prevederile legii de vreme ce nu a primit avizul Procurorului General, care l-a considerat nul și neavenit; că urmărirea a început înainte ca avizele să fie solicitate; că interceptările telefonice au fost ilegale și că instanța a refuzat să trimită Curții Constituționale o plângere formulată de reclamant cu privire la probele respective; că hotărârea nu a fost semnată de judecătorul care s-a opus pronunțării ei; și că partea operativă a hotărârii nu a corespuns celei care a fost făcută publică. Acesta s-a mai plâns de modul în care instanța a interpretat probele din dosar, în speță că înregistrările audio au fost luate în considerare în ciuda opiniei exprimate de experți și a apreciat că sentința a fost foarte severă.

32. Cauza a fost judecată de un complet format din 9 judecători la ICCJ, care au pronunțat o hotărâre definitivă la data de 8 octombrie 2003. ICCJ a răspuns punct cu punct argumentelor aduse de apărare cu privire la aspectele procedurale și materiale implicate în judecarea cauzei în fața procurorului și a instanței de fond.

33. În răspunsul dat argumentului înaintat în faza apelului de R.F., ICCJ a hotărât că procurorul a procedat corect când nu a renunțat la caz, după ce îi numise pe acuzați „infractori” deoarece remarcile respective fuseseră făcute în timpul dezbaterilor, pe parcursul cărora procurorul și acuzații se aflau pe poziții de egalitate și fuseseră provocați de afirmațiile ofensatoare rostite de avocatul apărării cu privire la un martor.

34. ICCJ a reținut că interceptările telefonice nu au respectat regulamentul strict referitor la magistrați. Oricum, instanța a apreciat că regulamentul strict privind interceptarea magistraților nu prezenta relevanță în cazul în speță întrucât magistrații nu erau cei vizați prin măsura inițială de interceptare telefonică; cu privire la acest aspect, instanța a reiterat observația că presupusa implicare a magistraților a fost identificată de procuror în mod accidental. Instanța a mai reținut că, referitor la actele de procedură privind magistrații, procurorul obținuse toate autorizațiile necesare. Instanța a subliniat din nou că, de vreme ce înregistrările au dezvăluit informații cu privire la săvârșirea unor infracțiuni, acestea nu puteau fi trecute cu vederea de autorități. În plus, casetele au fost înregistrate în baza acordului anterior dat de procuror, deoarece la vremea respectivă legea prevedea acest lucru; astfel, înregistrarea casetelor nu a fost un act de încălcare a ordinii publice. ICCJ a acordat o importanță deosebită faptului că acuzații nu au negat faptul că au fost implicați în conversațiile respective. Instanța a mai reținut că informațiile obținute prin interceptările telefonice au fost confirmate de probele din dosar. De aceea, instanța a tras concluzia că înregistrările de pe casete puteau fi folosite ca probe în dosar.

ICCJ a mai statuat că, în interpretarea probelor, trebuie să se țină cont de fiecare probă în parte, precum și de contextul în care acestea au fost strânse; instanța a mai subliniat că legea nu a considerat nicio probă ca fiind mai importantă decât celelalte.

35. De aceea, instanța a concluzionat că probele din dosar erau suficiente și că instanța de fond a interpretat corect faptele pe baza elementelor pe care le-a avut la dispoziție.

36. ICCJ a mai reținut că tribunalul de fond a modificat încadrarea juridică a faptelor comise de L.P. din infracțiunea de dare de mită în formă continuată în infracțiuni individuale de dare de mită; același lucru s-a întâmplat și cu privire la infracțiunile comise de reclamant, a căror încadrare a fost schimbată din trafic de influență în formă continuată și complicitate la dare de mită, alături de L.P., în câteva infracțiuni, comise individual, de trafic de influență și de complicitate la dare de mită. Instanța a fost de acord că tribunalul de fond a greșit atunci când a interzis părților să discute noua încadrare a faptelor. Oricum, ICCJ a reținut că acest fapt nu a atras după sine nulitatea hotărârii judecătorești și că, de fapt, acuzații nu au fost dezavantajați de noua încadrare juridică a faptelor întrucât consecințele care decurgeau din prevederile legii erau

identice. Cu toate acestea, ICCJ a reținut că acuzatul a fost grațiat pentru una din faptele comise. Sentința finală a rămas, oricum, neschimbată.

37. În data de 13 octombrie 2003, reclamantul a început să își ispășească pedeapsa.

38. În data de 15 decembrie 2004, pe când se afla în închisoare, Președintele României a grațiat câteva persoane, inclusiv pe reclamant, prin Decretul Prezidențial nr. 1164, emis în conformitate cu Articolul 94 (d) din Constituție și publicat în M.O. în ziua următoare.

39. În 16 decembrie 2004, reclamantul a fost eliberat din închisoare.

40. Decizia Președintelui a fost criticată dur în presă deoarece una din persoanele care au beneficiat de pe urma ei a fost M.C., care fusese acuzat de infracțiuni contra securității naționale și ispășea o pedeapsă de 16 ani și 6 luni pentru rolul jucat în mineriada din București din anul 1991.

41. Ca urmare a reacțiilor negative înregistrate, Președintele a revocat grațierea în data de 17 decembrie 2004, prin Decretul nr. 1173, iar reclamantul a fost reîncarcerat în data de 18 decembrie 2004.

42. În data de 20 decembrie 2004, reclamantul s-a opus celei de a doua încarcerări.

43. Într-o decizie formulată în data de 20 aprilie 2005, după câteva retrimiteri ale cauzei în instanță, Tribunalul București a decis că detenția reclamantului era ilegală pe motiv că grațierea individuală a fost necondiționată și că – de vreme ce a fost emis Decretul nr. 1164/2004 – acesta nu mai putea fi revocat. Instanța a ținut cont de prevederile art. 5 și 13 din Convenție.

În data de 5 mai 2005, Curtea de Apel București a susținut punctul de vedere al Tribunalului și a hotărât, în plus, ca reclamantul să fie eliberat imediat. Decizia a devenit finală în data de 6 octombrie 2005 la ICCJ.

44. În data de 6 mai 2005, reclamantul a fost eliberat în închisoare.

45. Reclamantul a solicitat despăgubiri din partea Statului pentru detenție ilegală pe perioada 18 decembrie 2004 – 6 mai 2005. Acesta a solicitat daune în valoare de 1 400 000 Euro.

46. În data de 2 iunie 2006, Tribunalul București a decis că încarcerarea reclamantului a fost ilegală, iar acesta a primit despăgubiri în valoare de 100 000 Euro pentru reparații morale. Toate părțile au atacat hotărârea cu recurs, iar în data de 20 septembrie 2007, ICCJ a stabilit suma de 10 000 Euro pentru reparații morale.

II. DREPTUL INTERN PERTINENT

47. Legislația în vigoare la vremea efectuării interceptărilor telefonice, inclusiv Legea privind securitatea națională, este detaliată în cauza *Dumitru Popescu împotriva României (nr. 2)* (nr. 71525/01, §§ 39-46, 26 aprilie 2007).

48. Prevederile din Codul de Procedură Penală referitoare la investigarea preliminară sunt următoarele:

Articolul 224 §§ 1 și 3

Acte premergătoare

1. În vederea începerii urmăririi penale, organul de urmărire penală poate efectua acte premergătoare.

3. Procesul-verbal prin care se constată efectuarea unor acte premergătoare poate constitui mijloc de probă.

Art. 228 § 1

Începerea urmăririi penale

„Organul de urmărire penală sesizat în vreunul dintre modurile prevăzute la art. 221 dispune prin rezoluție începerea urmăririi penale, când din cuprinsul actului de sesizare sau al actelor premergătoare efectuate nu rezultă vreunul dintre cazurile de împiedicare a punerii în mișcare a acțiunii penale prevăzute la art. 10.”

49. În privința interceptărilor telefonice efectuate în faza actelor premergătoare, ICCJ a stabilit printr-o hotărâre pronunțată într-un caz în care se judeca un recurs în interesul legii (decizia 10 / 7 ianuarie 2008) că legalitatea interceptării nu ține de faptul că a fost începută urmărirea penală; instanța a mai reținut că legea nu obliga autoritățile să informeze persoana împotriva căreia se adopta o astfel de măsură, omisiune pe care ICCJ a găsit-o rezonabilă, dar fiind scopul interceptărilor telefonice și secretul acestuia. Oricum, persoana vizată a avut ulterior șansa de a asculta înregistrările și de a contesta conținutul lor. ICCJ a mai reținut că raportul redactat de procuror nu prezenta o importanță deosebită, iar instanțele aveau deplina libertate de a evalua probele în contextul dosarelor analizate.

Prin decizia nr. 962 din data de 25 iunie 2009, Curtea Constituțională a confirmat că Art. 91¹ din CPP prevedea că nu este posibil ca probele să fie strânse în timpul actelor premergătoare; orice fel de probă obținută astfel trebuia să fie analizată de instanță.

ÎN DREPT

I. ASUPRA PRETINSEI ÎNCĂLCĂRI A ART. 8 DIN CONVENȚIE

50. Bazându-se pe Art. 8 din Convenție, reclamantul s-a plâns de faptul că interceptările telefonice au fost ilegale. Articolul 8 din Convenție prevede următoarele:

„1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale.

2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora.”

A. Asupra admisibilității

51. Guvernul a stabilit că reclamantul nu era îndreptățit să pretindă că i s-ar fi încălcat drepturile prevăzute de Art. 8 de vreme ce autoritățile nu i-au interceptat lui convorbirile telefonice, ci lui L.P. Mai mult, guvernul a argumentat că – din moment ce rolul Art. 8 este de a proteja indivizii în fața oricărui amestec arbitrar în viața lor privată – acest articol nu se aplică faptelor cauzei în speță pentru că interceptările nu au fost arbitrare de vreme ce măsura a fost aprobată de instanță.

52. Reclamantul a respins acest argument.

53. Instanța reiterează că Art. 8 se aplică indiferent dacă urmărirea a vizat un dispozitiv (telefonic) aparținând reclamantului sau unei terțe părți (a se vedea, mai ales, cauza *Lambert împotriva Franței*, 24 august 1998, §§ 20-21, *Rapoartele unor Hotărâri și Decizii 1998-V*; și *Uzun împotriva Germaniei*, nr. 35623/05, § 49, CEDO 2010 (fragmente)). În plus, conversațiile telefonice dintre L.P și reclamant au fost interceptate în timpul operațiunii de urmărire penală și au fost folosite în proces (a se vedea paragrafele 7 *in fine* și 16 de mai sus). Pentru a stabili dacă interceptările au fost arbitrare sau nu se va ține cont de fondul reclamației.

Pretențiile emise de guvern sunt astfel nefondate.

54. Instanța reține că această plângere nu este în mod vădit nefondată, potrivit prevederilor Art. 35 § 3 (a) din Convenție. Mai mult, Instanța reține că această plângere nu este inadmisibilă în baza niciunui temei. De aceea, ea trebuie declarată admisibilă.

B. Asupra fondului

1. Cererile depuse de părți

55. Reclamantul a argumentat că informațiile scoase la iveală de interceptările telefonice i-au afectat viața privată și a reiterat că, în ciuda faptului că acestea nu erau autentice și originale, înregistrările au fost folosite în procesul penal care i-a fost intentat, ceea ce echivalează cu încălcarea dreptului său la respectarea vieții private.

56. Guvernul contestă că interceptările telefonice au reprezentat o încălcare a drepturilor reclamantului. Potrivit guvernului, chiar și presupunând că s-ar fi săvârșit o astfel de încălcare, aceasta a avut loc în acord cu legea, a se vedea Legea privind securitatea națională. Făcând trimitere la cauza *Klass și Alții împotriva Germaniei* (6 septembrie 1978 § 49, Seria A, nr. 28), guvernul a afirmat că Instanța a acceptat că problemele ce țin de securitatea națională, constituind circumstanțe excepționale, au justificat măsurile adoptate de interceptare secretă. Mai mult, măsura a fost autorizată de procuror, iar reclamantul a avut posibilitatea de a trimite casetele spre examinare unui expert.

2. Evaluarea Curții

Instanța reține că, la început, conversațiile telefonice sunt acoperite de noțiunile de *viață privată* și *corespondență* conform prevederilor Art. 8 (a se vedea *Craxi împotriva Italiei* (nr. 2), nr. 25337/94, § 57, 17 iulie 2003 și *Draksas împotriva Lituaniei*, nr. 36662/04, § 52, 31 iulie 2012). Instanța reține, de asemenea, că, în cazul în speță, conversațiile dintre reclamant și L.P. au fost înregistrate în iunie 2000 în baza unui mandat emis de procuror și înaintat SRI în conformitate cu Legea privind securitatea națională (vezi Paragraful 7 *in fine* de mai sus).

58. Instanța reiterează că a examinat deja chestiunea privind respectarea prevederilor Art. 8 din Convenție în situația în care în România sunt întreprinse interceptări ale convorbirilor telefonice în temeiul protejării securității naționale (a se vedea cauza *Dumitru Popescu*, citată mai sus, precum și cauza *Calmanovici împotriva României*, nr. 422250/02, §§ 120-126, 1 iulie 2008). Instanța a hotărât că: sistemul din țara noastră nu oferea garanții corespunzătoare și, astfel, încălca prevederile Art. 8 din Convenție în măsura în care procurorul care autoriza urmărirea nu era independent de puterea executivă (vezi Cauza *Dumitru Popescu*, citată mai sus, § 71); o persoană care a suferit din cauza urmării nu putea ataca în instanță fondul interceptării (idem, § 74); și că legea nu menționa circumstanțele în care se puteau distruge înregistrările de pe casete (idem, § 79).

59. Curtea reține că faptele din cauza în speță sunt similare cu cele examinate în cauza *Dumitru Popescu* și că, în acest caz, se aplică aceleași legi. De asemenea, Curtea reține că în cazul în speță reclamantul a beneficiat de opinia unui expert cu privire la autenticitatea și originalitatea casetelor (vezi, *a contrario*, cauza *Dumitru Popescu*, citată mai sus, § 21). Oricum, neajunsurile identificate de instanță în sistemul din România au avut un efect clar asupra drepturilor reclamantului.

60. În baza acestui temei, în lumina jurisprudenței instanței și ținând cont de observațiile trimise de părți în această cauză, Curtea găsește că nu are de ce să formuleze alte concluzii decât cele formulate în cauza *Dumitru Popescu*, citată mai sus, cu atât mai mult cu cât aceleași legi fac obiectul cauzei anterioare.

61. În consecință, Curtea apreciază că, în cauza în speță, Art. 8 al Convenției a fost încălcat întrucât procedura privind interceptările telefonice efectuate în temeiul protejării securității naționale este lipsită de garanții.

II. PRESUPUSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 6 §§ 1 ȘI 3 (d) DIN CONVENȚIE

62. Reclamantul s-a plâns că procesul penal care i-a fost intentat nu a fost echitabil. El a făcut referire la Articolul 6 §§ 1 și 3 din Convenție, care prevede următoarele:

„1. În vederea stabilirii ... unei acuzații împotriva cuiva, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil ... de (un) ... tribunal ...

3. Orice persoană acuzată de o infracțiune are, mai ales, dreptul:

...

d. să audieze sau să solicite audierea martorilor acuzării și să obțină citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării.”

A. Asupra admisibilității

63. Instanța reține că această reclamație nu este vădit neîntemeiată în sensul Art. 35 § 3 (a) din Convenție. Instanța mai constată că această reclamație nu este afectată de niciun alt motiv de inadmisibilitate. De aceea, reclamația trebuie declarată admisibilă.

B. Asupra fondului

1. Argumentele părților

64. Reclamantul a argumentat că procurorul nu a respectat procedura de punere sub acuzare, atrăgând atenția atât asupra nerespectării regulamentelor pentru punere sub acuzare, cât și asupra absenței unor aprobări din partea Ministerului de Justiție; reclamantul a mai scos în evidență și faptul că probele obținute prin interceptări telefonice au fost ilegale, în măsura în care au fost strânse înainte de începerea procesului penal și fără a se respecta procedura în speță; că martorii și L.P. au fost obligați de procuror să depună mărturie împotriva lui; că acuzațiile aduse împotriva sa erau nefondate; și că partea operativă a deciziei adoptate de tribunalul de fond a fost falsificată. Totodată, reclamantul s-a plâns că tribunalul de fond a modificat încadrarea juridică a faptelor presupuse a fi fost comise, fără a permite părților să discute situația nou creată. În sfârșit, reclamantul a atras atenția asupra faptului că instanțele au interpretat probele din dosar în mod greșit.

65. Guvernul a susținut că procedura folosită a fost, per ansamblu, corectă. Guvernul a apreciat că reclamantul a avut posibilitatea de a-și prezenta argumentele, de a aduce probe în instanță și de a ataca probele aduse în instanță de procuror. Guvernul a argumentat că interceptările telefonice au fost autorizate de procuror în conformitate cu legea; că acuzații nu au contestat faptul că au luat parte la conversațiile înregistrate și nu au avut obiecții în privința conținutului

înregistrărilor făcute; și că, în orice caz, înregistrările nu au reprezentat singura probă împotriva acuzațiilor. Guvernul a mai scos în evidență faptul că reclamantul nu a fost afectat în niciun fel de reîncadrarea juridică a faptelor. În plus, instanțele naționale au răspuns fiecărei pretenții emise de reclamant la CEDO.

2. Evaluarea Curții

(a) Principii generale

66. Încă de la început, Curtea evidențiază faptul că garanțiile prevăzute de paragraful 3 din Articolul 6 reprezintă aplicații particulare ale principiului general enunțat în paragraful 1 al acestui Articol și, din acest motiv, Curtea le va analiza împreună (a se vedea, dintre multe alte exemple, cauza *Deweer împotriva Begliei*, 27 februarie 1980 § 56, Seria A, nr. 35; cauza *Doorson împotriva Olandei*, 26 martie, 1996, §66, Rapoartele 1992-II; și cauza *Artico împotriva Italiei*, 13 mai 1980, § 32, seria A, nr. 37).

67. Conform jurisprudenței Curții, în acord cu Art. 6, prin „acuzatie” se poate înțelege notificarea oficială a unei persoane, făcută de o autoritate competentă, cum că aceasta a comis o infracțiune; astfel, notificarea nu trebuie să aibă o anumită formă, având acest caracter orice act implicit, care emană de la o autoritate de stat și „care produce efecte importante asupra situației persoanei, conținând o acuzație penală implicită.” (vezi *Deweer*, citat mai sus, § 46).

68. Curtea reiterează că nu are competența de a judeca o reclamație care pleacă de la presupunerea că instanțele naționale au comis erori de drept sau de fapt, cu excepția cazului în care reclamantul consideră că aceste erori ar fi reprezentat o încălcare a drepturilor și libertăților prevăzute în Convenție (a se vedea *Bykov împotriva Rusiei* (GC), nr. 4378/02, § 88, 10 marite 2009). În plus, Curtea nu are rolul de a analiza legislația *in abstracto*, ci de a evalua măsura în care legislația l-a afectat pe reclamant (a se vedea, *mutatis mutandis*, cauza *Klauss și Alții*, citată mai sus, § 33).

69. Art. 6 garantează dreptul la un proces echitabil, dar nu prevede reguli care să se aplice cu privire la admisibilitatea probelor, ceea ce reprezintă, în esență, o chestiune care ține de reglementările dreptului intern (vezi *Brualla Gomez de la Torre împotriva Spaniei*, 19 decembrie 1997, § 31, Rapoarte 1997-VIII și *Garcia Ruiz împotriva Spaniei* (GC), nr. 30544/96, §28, CEDO, 1999-I). În consecință, Curtea nu are rolul de a stabili, ca principiu, dacă anumite probe – de exemplu, probele obținute ilegal în materie de drept intern – sunt sau nu admisibile sau dacă reclamantul a fost sau nu vinovat. Chestiunea asupra căreia Curtea se poate pronunța este dacă procesul per ansamblu, inclusiv modul în care s-au obținut probele, a fost echitabil. Aceasta implică: examinarea „ilegalității” în chestiunea adusă în discuție, respectiv necesitatea de a stabili dacă a mai fost încălcat și alt drept prevăzut de Convenție și, dacă da, necesitatea de a preciza natura acestei încălcări.

70. Instanța s-a pronunțat deja asupra chestiunii dacă s-a încălcat sau nu o prevedere a Art. 6 al Convenției de către instanțele naționale, care au folosit ca probe doar conversații telefonice interceptate ilegal (a se vedea *Khan împotriva Marii Britanii*, nr. 35394/97, § 34, CEDO 2000-V; *P.G. și J.H. împotriva Marii Britanii*, nr. 44787/98, § 76, CEDO 2001 – IX; și cauza *Dumitru Popescu*, citată mai sus, § 106).

71. Pentru a stabili dacă procesul per ansamblu a fost corect, trebuie să se stabilească dacă drepturile la apărare au fost respectate. Trebuie să se stabilească, mai ales, dacă reclamantul a avut posibilitate de a contesta autenticitatea probelor și de se opune folosirii acestora. În plus, trebuie avută în vedere calitatea probelor, după cum trebuie să se stabilească dacă acuratețea și credibilitatea probelor este pusă la îndoială de circumstanțele în care au fost obținute acestea. (vezi cauza *Bykov*, citată mai sus, § 90).

(b) Asupra aplicării principiilor generale în cauza de față

72. Curtea reține că plângerea reclamantului se referă la mai multe chestiuni. Curtea va examina argumentele principale în paragrafele următoare.

(i). Transcrierea conținutului conversațiilor telefonice

73. Curtea reține că, în lumina prevederilor Codului de Procedură Penală, instanțele naționale au acceptat drept probă în dosar raportul procurorului pe marginea conversațiilor telefonice dintre acuzați, conversații înregistrate în timpul actelor premergătoare. Acuzații au argumentat că obținerea casetelor a fost făcută ilegal și că s-a dovedit că acestea nu erau autentice și originale.

74. Instanțele naționale au oferit un răspuns detaliat pe marginea argumentelor furnizate de acuzați cu privire la impactul probelor contestate (a se vedea paragraful 29 de mai sus).

75. Curtea reține că reclamantul s-a angajat de bună voie în conversațiile cu caracter incriminatoriu (a se vedea cauza *Bykov*, citată mai sus, § 102). În plus, reclamantul și avocații apărării au beneficiat de numeroase ocazii de a contesta validitatea probelor, iar instanțele au oferit răspunsuri detaliate acestor obiecții. Se remarcă faptul că reclamantul nu a contestat veridicitatea conversațiilor înregistrate sau autenticitatea conținutului lor. Instanțele naționale au insistat și ele asupra acestui fapt în momentul în care au examinat opinia experților cu privire la „lipsa de autenticitate și originalitate” a casetelor (a se vedea paragraful 29 de mai sus și cauza *Dumitru Popescu*, citată mai sus, § 109).

76. Curtea reiterează că probele nu au un rol predeterminat în procedura penală a Statului pârât. Instanțele sunt libere să interpreteze probele în contextul fiecărui caz și în lumina tuturor elementelor scoase în evidență (a se vedea cauza *Dumitru Popescu*, citată mai sus, § 110). În cazul de față, înregistrarea nu a fost percepută de instanțe drept o simplă mărturie sau informație care ar fi putut fi decisivă pentru stabilirea vinovăției (a se vedea cauza *Bykov*, citată mai sus, §

103); rolul jucat de înregistrări a fost mic prin raportare la totalitatea probelor complexe de care a dispus instanța.

77. În urma studierii garanțiilor în contextul analizei admisibilității și veridicității probelor în cauză, a naturii și măsurii în care ar fi avut loc presupusa nerespectare a lor, în urma studierii modului de utilizare a materialelor obținute pe baza interceptărilor telefonice pe parcursul actelor premergătoare, Curtea consideră că folosirea înregistrărilor de pe casete nu a încălcat dreptul la apărare.

(ii). Încadrarea juridică a presupuselor fapte

78. Trebuie remarcat că L.P. a depus aceeași reclamație, pe care Curtea a găsit-o inadmisibilă într-o decizie pronunțată în 15 septembrie 2009. Curtea a apreciat că tribunalul de ultimă instanță s-a pronunțat cu privire la reîncadrarea juridică a faptelor și a tras concluzia că era avută în vedere doar sentința, nu și încadrarea juridică a faptelor în sine și că acuzații au avut ocazia de a contesta faptele care li se atribuiau (a se vedea și cauza *Petre împotriva României* (dec.), nr. 25333/03, § 80, 15 septembrie 2009 și paragraful 7 de mai sus). Curtea mai reține și că în faza de apel s-a ținut cont de argumentele părților cu privire la noua încadrare.

79. Curtea reiterează că circumstanțele cazului în speță diferă în mod semnificativ de cele analizate în cauza *Constantinescu împotriva României* (nr. 28871/95, CEDO 2000-VIII), în care Curtea a concluzionat că a avut loc o încălcare a Art. 6 întrucât reclamantul a fost condamnat pentru prima dată de tribunalul de ultimă instanță, fără ca acesta să fi fost audiat de instanța respectivă cu privire la noua încadrare dată faptelor sale.

80. Din acest motiv, Curtea nu găsește niciun temei să pronunțe o hotărâre diferită față de cea adoptată în cauza *Petre*, citată mai sus. De aceea, Curtea concluzionează că Articolul 6 al Convenției nu a fost încălcat.

(iii). Alte argumente

81. Reclamantul a mai făcut referire la Articolul 6 în raport cu alte argumente, pe care le-a invocat și în faza de apel și recurs în instanțele naționale.

82. Curtea reține că ICCJ a răspuns plângerilor respective în mod detaliat și printr-o hotărâre bine fondată (a se vedea paragraful 32 și următoarele, mai sus). Instanțele naționale au acordat o atenție deosebită modului în care au fost respectate de către procuror regulile procedurale mai stricte prevăzute pentru punerea sub urmărire a magistraților și au adus suficiente argumente pentru a dovedi faptul că procesul a fost unul corect (a se vedea paragraful 34 de mai sus și, *mutatis mutandis*, cauza *Kudeshkina împotriva Rusiei*, nr. 29492/05, §97, 26 februarie 2009, și cauza *Oleksandr Volkov împotriva Ucrainei*, nr. 21722/11, § 136, 9 ianuarie 2013).

83. Curtea nu găsește niciun temei pentru a-și exprima dezacordul cu privire la hotărârile pronunțate de instanța națională și nu identifică erori de procedură în procesul intentat magistraților, inclusiv al reclamantului.

(iv). Concluzie

84. Curtea își exprimă satisfacția cu privire la faptul că instanțele naționale și-au fondat deciziile pe un număr considerabil de probe: instanțele au audiat mărturiile câtorva martori ai acuzării și apărării, au analizat toate detaliile și le-au explicat în contextul cazului în speță.

85. De aceea, Curtea găsește că, per ansamblu, procesul reclamantului a fost echitabil. Rezultă că nu se poate vorbi despre o încălcare a Art. 6 §§ 1 și 3 (d) din Convenție.

III. PRESUPUSA ÎNCĂLCARE A ART. 6 § 2 DIN CONVENȚIE

86. Reclamantul s-a mai plâns că procurorul I. K. A încălcat prezumția de nevinovăție când, în timpul audierilor din 27 februarie 2002, i-a numit pe acuzați „infractori”. Reclamantul a evidențiat faptul că I.K. a continuat să reprezinte parchetul pe tot parcursul procesului. Reclamantul a făcut referire la Art. 6 § 2 a Convenției.

87. Guvernul a contesta argumentele aduse de reclamant.

88. Curtea a reținut că L.P. a depus aceeași reclamație, pe care Curtea a considerat-o inadmisibilă în decizia adoptată la 15 septembrie 2009, prin care Curtea observa că declarațiile procurorului au fost făcute în timpul dezbaterilor, în timpul interogării unui martor, și nu în afara procesului, fapt pentru care ele nu puteau fi considerate o încălcare a prezumției de nevinovăție a martorului (a se vedea cauza *Petre* (dec.), § 72, citată mai sus și paragraful 7 de mai sus).

89. Mai mult, Curtea reține că reclamantul s-a plâns din cauza afirmațiilor făcute de procuror, fapt pentru care Curtea a analizat argumentele acestuia (a se vedea paragraful 22 de mai sus). Simplul fapt că obiecția reclamantului a fost respinsă de instanțele naționale nu este suficientă pentru a declara admisibile pretențiile reclamantului în lumina Art. 6 al Convenției.

90. Din aceste motive, Curtea nu găsește niciun temei în baza căruia să se abată în cauza prezentă de la hotărârea pronunțată în cauza *Petre*, citată mai sus. Rezultă că această obiecție este în mod vădit nefondată și trebuie respinsă în conformitate cu prevederile Art. 35 §§ 3 (a) și Art. 4 din Convenție.

IV. ALTE PRESUPUSE ÎNCĂLCĂRI ALE CONVENȚIEI

91. În sfârșit, reclamantul a formulat o serie de plângeri în lumina prevederilor Art. 5 și 6 (a se vedea durata procesului) cu privire la procesul penal care i-a fost intentat, precum și în lumina

Art. 5 și 6 ale Convenției și a Art. 4 din Protocolul 7 la Convenție cu privire la încarcerarea sa pe perioada 18 decembrie 2004 – 6 mai 2005.

92. Oricum, în lumina tuturor materialelor puse la dispoziție și în măsura în care chestiunile sesizate țin de competența sa, Curtea decide că acestea nu constituie nicio dovadă de încălcare a drepturilor și libertăților prevăzute de Convenție și de Protocoalele acesteia.

Rezultă că acest plângeri sunt vădit nefondate și trebuie respinse conform Art. 35 §§ 3 (a) și 4 din Convenție.

V. APLICAREA ART. 41 DIN CONVENȚIE

93. Art. 41 din Convenție prevede că:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a Protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înaltei Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

A. Prejudiciu

94. Reclamantul a pretins 173,906 Euro reparații materiale, având în vedere salariul de judecător pe care nu l-a mai încasat după suspendarea sa din funcție în mai 2001.

Reclamantul a mai pretins daune morale de 4 390 000 Euro pentru încălcarea Art. 5, 6 și 8 din Convenție.

95. Guvernul a reiterat că salariul a reprezentat remunerarea pentru munca prestată și, din moment ce reclamantul nu a mai lucrat ca judecător după luna mai 2011, el nu mai putea să pretindă un salariu pentru acest post după data respectivă. Guvernul a mai argumentat că nu a existat o legătură causală între presupusele încălcări și pretențiile pecuniare și că simpla identificare a unei încălcări (a Convenției) constituie în sine o satisfacție echitabilă în cazul în speță.

96. Curtea nu identifică nicio legătură causală între încălcarea identificată și daunele materiale pretinse, de aceea, Curtea respinge această pretenție. Pe de altă parte, Curtea acordă reclamantului suma de 4 500 de Euro drept daune morale.

B. Cheltuieli de judecată

97. Reclamantul nu a emis pretenții în acest sens.

C. Dobânzi moratorii

98. Curtea consideră potrivit ca rata dobânzii moratorii să se bazeze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal a Băncii Centrale Europene, majorată cu 3 puncte procentuale.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

În unanimitate,

C U R T E A

1. Declară că plângerile formulate cu privire la Art. 6 §§ 1 și 3 (d) și 8 sunt admisibile, iar celelalte plângeri din reclamație sunt inadmisibile;

2. Hotărăște că Art. 8 al Convenției a fost încălcat;

3. Hotărăște că nu au fost încălcate Art. 6 § 1 și 3 (d) din Convenție;

4. Hotărăște:

(a) că Statul pârât trebuie să-i plătească reclamantului, în decursul a 3 luni de la data la care această hotărâre devine finală, conform Art. 44 § 2 din Convenție, suma de 4500 de Euro (patru mii cinci sute de euro), reprezentând reparații morale, plus orice sumă care ar putea fi datorată cu titlu de impozit, care vor trebui convertite în moneda națională a Statului pârât, conform ratei de schimb de la data plății;

(b) că, începând de la expirarea termenului menționat mai sus și până la efectuarea plății, aceste sume să se majoreze cu o dobândă simplă având o rată egală cu cea a facilității de împrumut marginal a Băncii Centrale Europene, valabilă în această perioadă, majorată cu 3 puncte procentuale;

5. respinge cererea de reparație echitabilă în rest.

Întocmită în limba engleză, apoi comunicată în scris la data de 25 iunie 2013, conform Art. 77 §§ 2 și 3 din Regulamentul Curtii.

Santiago Quesada

Grefier

Josep Casadevall

Președinte